

СЕКЦІЯ 1

СПАДЩИНА ЮНЕСКО ТА ТУРИЗМ У МІЖНАРОДНИХ І ВІТЧИЗНЯНИХ ДОКУМЕНТАХ, ПРОГРАМАХ, ПРОЄКТАХ

СУЧАСНІ ПРОЄКТИ ЮНЕСКО ДЛЯ МОЛОДІ ЯК ПОТЕНЦІЙНИХ ЕКСПЕРТІВ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

***Жила Єлизавета Валеріївна,**
студентка 4 курсу спеціальності «Туризм»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м.Київ, Україна,
e-mail: zhylaYV@krok.edu.ua*

***Мелько Людмила Федорівна,**
к.пед.н., доцент, завідувач кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м.Київ, Україна,
e-mail: ludmilam@krok.edu.ua*

Молодь є великою соціально-демографічною групою, в окремих країнах Азії, Африки, Латинської Америки вона складає до половини всього населення. Молодь має величезну соціальну та професійну перспективу, вона здатна швидше інших соціальних груп оволодівати новими знаннями, здобувати нові професії, формуючи загальні та професійні компетентності. На сьогодні настав час активно залучати молодь до охоронної діяльності спадщини ЮНЕСКО.

ЮНЕСКО організовує численні заходи та проєкти для молоді у планетарному масштабі, долучаючи її до різноманітних досліджень.

З 1994 р. діє міжнародний молодіжний проєкт «Освітня програма Всесвітньої спадщини», започаткована ЮНЕСКО. Одним із її основних напрямків є Молодіжний форум, який покликаний сприяти міжкультурному навчанню та обміну шляхом зближення студентів та викладачів з різних куточків світу [1]. Це можливість надати людям молодого віку брати участь у збереженні та захисті культурної та природної спадщини ЮНЕСКО.

Перший Молодіжний форум всесвітньої спадщини був проведений у 1995 р. у Бергені (Норвегія), як перший пілотний проєкт [2].

Завдання форуму: привернення уваги молоді та її залучення до реалізації ідей Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини; ініціювання створення відповідних освітніх матеріалів, адаптованих до різних соціально-культурних умов; розробка інноваційних міждисциплінарних освітніх підходів щодо вивчення спадщини, включаючи позакласні заходи; заохочення збереження традиційних навичок (artisanat - ручне ремесло), необхідних для відновлення і підтримки культурних об'єктів всесвітньої спадщини, пробуджуючи інтерес до них серед дітей і молоді та ін.

Учасники форуму відвідали Берген та його околиці, взяли участь у зустрічі з мерами міст, таких як Квебек, Куско, Катманду, Дженні, Туніс, Будапешт, де відбулась дискусія щодо способів залучення молодих людей до збереження спадщини, «щоб їх голос був почутий» [2].

Учасниками форуму було запропоновано включити вивчення Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в національні навчальні програми, продовжити проводити регіональні та міжнародні заходи для молоді, надавати інформаційні матеріали, практичні рекомендації щодо участі молоді у збереженні спадщини, сприяти створенню волонтерських клубів, залучати ЗМІ, відомих людей для підтримки реалізації ідей збереження.

Окреме питання було присвячене проблемам туризму та його ролі у збереженні Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, позитивних та негативних проявів.

На сьогодні Молодіжні форуми всесвітньої спадщини проводяться з річними сесіями Комітету всесвітньої спадщини.

Наприклад, у червні 2018 року відбувся форум молодих спеціалістів всесвітньої спадщини в Манамі (Бахрейн), в якому взяли участь 30 представників із 30 країн світу [3].

На заході розглядалися проблеми, з якими стикається суспільство у процесі збереження всесвітньої спадщини. Учасники відвідали об'єкти Перлінгу та Калат-аль-Бахрейну, а також взяли участь у презентаціях експертів про історичні зміни, які можуть вплинути на спадщину. Форум також став платформою для зустрічей учасників з місцевими громадами для обміну досвідом щодо збереження спадщини.

Під час форуму учасники обмінялись своїми ідеями, проблемами, а також можливостями забезпечити стійкість світової спадщини у світі. Вони представили результати своєї роботи у формі Декларації 25 червня 2018 р. на 42-й сесії Комітету, у якій визнали, що залучення молоді та місцевих громад є життєво важливим для стабільності Конвенції та успішного довгострокового збереження спадщини. На даному форумі піднімалось питання щодо туризму та шляхів збереження пам'яток ЮНЕСКО [3].

У червні 2019 р. в м. Баку (Азербайджан) відбувся ще один форум молодих професіоналів світової спадщини на тему «Світова спадщина: місцеві уявлення про глобальні виклики» [4].

Учасники (30 молодих людей із 30 країн світу) відвідали пам'ятки всесвітньої спадщини міста Баку та культурного ландшафту наскального мистецтва Гобустанна на чолі із місцевими та міжнародними експертами, взяли участь у численних дискусіях, лекціях, зустрічах [4].

На сьогодні, з моменту започаткування форуму, вже проведено близько 40 міжнародних, регіональних і національних молодіжних форумів, у яких взяли участь понад 1500 молодих людей із багатьох країн світу [1].

Восени 2018 р. у Києві на базі Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника проходив Міжнародний семінар керівників об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Жива релігійна спадщина всесвітнього значення: спільне управління та стале використання». На заході були представники понад 20 країн світу, у т.ч. із України. Представники країн доповідали про свої культурні об'єкти, які потребують дбалої уваги та реставрації, ділилися досвідом управління спадщиною.

Студенти 2 та 4 курсу спеціальності «Туризм» Університету «КРОК» допомагали в організації даного семінару в якості волонтерів. Всі учасники отримали великий досвід. Було покращено навички комунікації із представниками різних національностей, студенти навчилися злагоджено працювати в команді та поглибили свої знання щодо сакральних споруд світу, їх збереження та значення щодо розвитку туризму.

Дані заходи активно впливають на розвиток і туристичної індустрії, ініціюють виважене залучення об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у туристичну діяльність, готують експертів серед молодого покоління.

Отже, Молодіжні форуми є потужними заходами ЮНЕСКО щодо залучення молодих людей до управління всесвітньою спадщиною та впливають на розвиток туризму у світі.

Список використаних джерел:

1. *World Heritage Education Programme*. URL:<https://whc.unesco.org/en/wheducation/>
2. *First World Heritage Youth Forum*. URL: <https://whc.unesco.org/en/activities/132/>
3. *World Heritage Young Professionals Forum in Bahrain (17-26 June 2018)*. URL: <https://whc.unesco.org/en/news/1836/>
4. *World Heritage Young Professionals Forum in Azerbaijan (23 June - 2 July 2019)*. URL: <https://whc.unesco.org/en/activities/132/>